

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΝΟΜΙΚΑ: ΑΣΚΕΙΝ ΤΗΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ

1^η Διάλεξη

Ο Περί Δικηγόρων Νόμος
Σύντομο Ιστορικό

Το 1882 με την έλευση των Άγγλων στην Κύπρο θεσπίστηκε το Περί Κυπριακών Δικαστηρίων Διάταγμα του 1882.

Αυτό έγινε στις 30 Νοεμβρίου 1882 δυνάμει του Foreign Jurisdiction Act 1843-1878.

Με τον νόμο αυτό, εδίδετο η εξουσία στην Βασίλισσα εν Συμβουλίω να νομοθετεί σε σχέση με οποιαδήποτε χώρα εκτός των αποικιών (Dominions) .

Γίνεται βεβαίως αναφορά στο προοίμιο του νόμου στην Συνθήκη Κωνσταντινουπόλεως της 4^{ης} Ιουνίου 1878 μεταξύ των Σουλτάνων της Τουρκίας και Αγγλίας δυνάμει της οποίας η νήσος Κύπρος εκχωρήθηκε διά κατοχή και διοίκηση στην Αγγλία.

Ο νόμος καθόρισε ότι από την θέσπιση του διατάγματος τα Δικαστήρια Nizam στις επαρχίες Λευκωσίας και άλλες επαρχίες όπως και το Εμπορικό Δικαστήριο της Λάρνακας και τα διάφορα εν γένει Δικαστήρια καταργούνται και στην θέση τους , συστάθηκε με το Άρθρο 4 του Νόμου το Ανώτατο Δικαστήριο και τα Επαρχιακά Δικαστήρια ως και τα Πταισματοδικεία.

Σύμφωνα με τις παραγράφους 176, 177 , 178 , 179, 180, 181, 182 και 183 ο Αρχιδικαστής είχε εξουσία να εγκρίνει και δέχεται την εγγραφή για άσκηση Δικηγορίας σε όλα ή οποιοδήποτε Δικαστήριο, πρόσωπα τα οποία ήσαν Barristers ή Δικηγόροι στην Μεγάλη Βρετανία ή Ιρλανδία ή και ορισμένες κατηγορίες Σκωτίας ή όσοι ήταν εξουσιοδοτημένοι να ασκούν το επάγγελμα στα Οθωμανικά Δικαστήρια ή σε Δικαστήρια οποιασδήποτε ξένης χώρας.

Οι παράγραφοι αυτοί καθόριζαν επίσης τα δικαιολογητικά των προσόντων όπως θα έπρεπε να κατατεθούν στον Πρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου . Ο Νόμος προνοούσε επίσης για Δικηγορικούς Υπαλλήλους για την προσωρινή αποδοχή μη προσοντούχων για να ασκήσουν το επάγγελμα όπου δεν υπήρχε επαρκής αριθμός προσοντούχων και για την εγγραφή σε βιβλίο/μητρώο το οποίο ετηρείτο στον Πρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Με την παράγραφο 181 δίδετο το δικαίωμα στους εγγεγραμμένους Δικηγόρους να διεκδικούν δικαστικώς την αμοιβή τους και με την παράγραφο 182 καθοριζετο ότι οι δικηγόροι ήσαν λειτουργοί του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Με την παράγραφο 183 το Ανώτατο είχε εξουσία να αναστείλει την άδεια Δικηγόρου ή και την διαγραφή του, και ανάλογη εξουσία είχε και το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο ή και Κακουργοδικείο για εύλογη αιτία.

Αυτά το 1882 στην Κύπρο.

Το 1894 θεσπίστηκε ο Νόμος Περί Δικηγόρων 12/1894 , με βάση τον οποίο μετά τις 29 Μαΐου 1894 ουδείς μπορούσε να εγγραφεί δυνάμει των προαναφερθέντων παραγράφων 176, 178 και 179 του πιο πάνω διατάγματος του 1882. Με βάση τον νέο Νόμο καθιερύετο Νομικό Συμβούλιο από τον Αρχιδικαστή , άλλους Δικαστές και Δικηγόρους που θα διόριζε ο Ύπατος Αρμοστής. Εγγραφή Δικηγόρου για άσκηση του επαγγέλματος προϋπέθετε την εξασφάλιση πιστοποιητικού από το εν λόγω Νομικό Συμβούλιο.

Με βάση το Άρθρο 4 , υποψήφιος έπρεπε να ήταν ηλικίας 21 ετών , καλού χαρακτήρα και απόφοιτος Πανεπιστημίου Μεγάλης Βρετανίας , Ιρλανδίας, Γαλλίας , Ιταλίας, Ελλάδας , Μάλτας , Κωνσταντινούπολης, Ρωσίας , Αυστρίας , Γερμανίας , Ελβετίας ,Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής , Σουηδίας , Νορβηγίας, Βελγίου , Ολλανδίας και Δανίας.

Περαιτέρω θα έπρεπε να έχει άσκηση σε γραφείο εγγεγραμμένου Δικηγόρου δυνάμει της παραγράφου 176 ανωτέρω και να είχε περάσει σε εξέταση επί των Αρχών του Οθωμανικού Δικαίου , τον Κυπριακό Νόμο και της Δικονομίας των Κυπριακών Δικαστηρίων προς ικανοποίηση του Νομικού Συμβουλίου.

Το μέρος II προνοούσε για το μητρώο Δικηγορικών Υπαλλήλων. Τροποποίηση έγινε με τον Νόμο 45 του 1923 για Δικηγόρους που έφεραν το Τίτλο Kings Counsel .

Στις 9 Ιουνίου 1933 θεσπίστηκε σαν Κεφάλαιο 3 , ο Περί Δικηγόρων Νόμος, CAP 3 με στόχο την ενοποίηση και τροποποίηση των διαφόρων περί Δικηγόρων Νόμο.

Ο Νόμος αυτός απαρτιζόταν από 14 Άρθρα . Σύμφωνα με τον Νόμο , ο Αρχιδικαστής ήταν ο αρμόδιος για να εγκρίνει και να δέχεται Δικηγόρους στο επάγγελμα , Barristers της Αγγλίας και Βορείου Ιρλανδίας ή Δικηγόρους Σκωτίας ή Δικηγόρους οι οποίοι πριν την 1 Οκτωβρίου 1921 ήσαν μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Ιρλανδίας ως επίσης και Solicitors που εθεωρούνταν ότι είχαν τα προσόντα για εγγραφή νοουμένου ότι ήταν καλού χαρακτήρα.

Με βάση το Άρθρο 6 οι Δικηγόροι εθεωρούντο και πάλι σαν λειτουργοί του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Με βάση το Άρθρο 10 , όπου οποιοσδήποτε Δικηγόρος καταδικαζόταν για αδίκημα που ενείχε ηθική αισχροτήτα κατά την γνώμη του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή του οποίου η συμπεριφορά ήταν αντιεπαγγελματική μεταξύ άλλων, το Ανώτατο Δικαστήριο μπορούσε να επιβάλει πειθαρχική ποινή.

Με βάση το Άρθρο 11 ουδείς εδικαιούτο να ασκήσει την δικηγορία εκτός αν ήταν εγγεγραμμένος δικηγόρος δυνάμει των προνοιών του Νόμου αυτού ή οποιουδήποτε προηγούμενου Νόμου.

Έγινε πρόνοια επίσης με το Άρθρο 13 ότι οποιοσδήποτε διάδικος είχε δικαίωμα να εμφανισθεί αυτοπροσώπως για να παρουσιάσει την υπόθεση του.

Στις 6/9/1955 θεσπίστηκε το Κεφάλαιο 2 , ο Περί Δικηγόρων Νόμος. Ο οποίος αποσκοπούσε εκ νέου στην ενοποίηση και τροποποίηση των Περί Δικηγόρων Νόμο και στόχευε επίσης στην δημιουργία Ταμείου Προνοίας. Ο Νόμος αυτός αποτελείτο από 30 Άρθρα και βάση του Άρθρου 30 τέθηκε σε εφαρμογή από την δημοσίευση του στην γκαζέτα 8/9/1955. Το μέρος II προνοούσε για θέματα εισδοχής και εγγραφής δικηγόρου στο Μητρώον Δικηγόρων κατά την κρίση πάντοτε του Αρχιδικαστή.

Για μian ακόμη φορά μόνο Barrister Αγγλίας, Βορείου Ιρλανδίας και δικηγόροι Σκωτίας ή Solicitors, ως επίσης και της Ιρλανδίας πριν την ανεξαρτησία της, μπορούσαν, νοουμένου ότι ήσαν καλού χαρακτήρα να εγγραφούν. Στο μέρος IV γινόταν λεπτομερής πρόνοια για την πειθαρχία των δικηγόρων δεδομένου ότι με βάση το Νόμο ο κάθε δικηγόρος θεωρείται λειτουργός του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Καθιερύεται με βάση το Άρθρο 12 Πειθαρχικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Γενικό Εισαγγελέα και δικηγόρους. Στο Άρθρο 13 γίνεται πρόνοια για την διάπραξη πειθαρχικών δικαιωμάτων και την διαδικασία η οποία ακολουθείτε ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Στο μέρος V γίνεται πρόνοια για τους κατά τόπους Συλλόγους και Επιτροπές και το Παγκύπριο Δικηγορικό Συμβούλιο. Στο μέρος VI γίνεται πρόνοια για Ταμείο Συντάξεως Δικηγόρων και τους σχετικούς Κανονισμούς. Δικηγόροι οι οποίοι είχαν εγγραφεί δυνάμει των Περί Δικηγόρων Νόμων διατηρούσαν το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος. Στο περιθώριο γίνεται παραπομπή στο Κεφάλαιο 3 και συνεπώς όλοι οι μέχρι τότε ασκούντες νόμιμα την δικηγορία εθεωρούντο έως εάν να είχαν εγγραφεί δυνάμει του νόμου αυτού.

Ο Περί Δικηγόρων Νόμος, Κεφ. 2, παρέμεινε σε ισχύ με βάση το Άρθρο 188 του Συντάγματος και Άρθρο 29 του Περί Δικαστηρίου Νόμου 14/60.

Τροποποιήθηκε εκτεταμένα έκτοτε μεταξύ του 1961 με τον Νόμο 42/61 και με τελευταία τροποποίηση των 130 (1) 1999 σήμερα ο Νόμος αυτός περιέχει 34 Άρθρα και δυο πίνακες.

Δρ. Χρίστος Κληρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου
3.2.2010